

Mateřská škola Valy, okres Pardubice

ŠKOLNÍ VDĚLÁVACÍ PROGRAM

Mateřské školy ve Valech, okres Pardubice

„Valáček“

Zpracováno: Mgr. et Bc. Hana Kosejkovou

a kolektivem pracovníků mateřské školy

Motto: „Dítětem jsme jen jednou a je třeba si to pořádně užít“.

(un- known)

Školní vzdělávací program je zpracován s souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání

Č.j. ...11/16.....

Projednáno na pedagogické radě dne 29.6. 2016

Ředitelka: Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka: Edita Křížová

Projednáno na provozní poradě: 29.8. 2016

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Školnice: Jana Kysilková

Projednáno se zřizovatelem: Obecní úřad Valy, dne 24.8.2016

Obsah:

1. Identifikační údaje a škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o škole

Název a sídlo školy:

Název: Mateřská škola Valy, okres Pardubice

Sídlo: Valy č. 69, 535 01 Přelouč

Zřizovatel školy: Obecní úřad Valy

Právní forma: od 1.1.2003 příspěvková organizace

Telefon: 466 959 380

e-mail: ms.valy@seznam.cz

IČO: 709 97 225

Součástí školy je školní jídelna

Ředitelka školy: Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka školy: Edita Křížová

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Domovnice: Jana Kysilková

2. Obecná charakteristika školy

Kapacita školy: 25 dětí

Kapacita ŠJ: 30 dětí

Provozní doba školy: 6.15 – 15.45

Počet tříd: 1 heterogenní

Historie školy

Mateřská škola ve Valech byla založena v roce 1950. Byla umístěna provizorně v rodinném domě. Později byla přemístěna do obecního domu "pastoušky", kde bydlel ještě nájemník. V kronice školy jsou záznamy od školního roku 1954-1955. K 1.11.1962 byla mateřská škola uzavřena, protože její stav nezaručoval bezpečnost dětí. Mateřská škola byla umístěna v provizoriu v Mělicích. 30.8.1962 není ještě adaptace školy dokončena, dále zůstává v Mělicích, obědy se dováží ze Základní školy v Klenovce. Pitná voda je v té době závadná, donáší se od sousedů. Až ve školním roce 1970-1971 je konečně voda nezávadná. V roce 1972 bylo zavedeno ústřední vytápění školy. Udržování budovy měl na starost tehdejší Místní národní výbor ve Valech, nyní stávající Obecní úřad ve Valech. Ten se stará nejen o údržbu budovy, ale zajišťuje i různé opravy budovy i interiéru. Také oprava školní zahrady probíhá v kompetenci úřadu. V roce 1991 byly provedeny nátěry oken a dveří. Zavedení plynu a obecního vodovodu bylo provedeno v letech 1997-1998.

V této mateřské škole se vystřídal během let několik ředitelek. Podle zápisu v kronice to byly tyto níže uvedené:

M.Krunelová-1měsíc

A.Poláková-1rok

J.Vávrová-Pšeničková-4roky

M.Kubíková-6roků

M.Vejdělková-11roků

B.Vopatřilová-24roků

J.Jančulová-od1.9.2001-31.8.2014

H.Kosejková - od 1.9.2014

Mateřská škola leží uprostřed obce, mimo hlavní silnici. V blízkosti mateřské školy je les, který děti často navštěvují, výhodná je i nedaleká rekreační oblast u rybníka Březiňák. Tato oblast už byla po několikrát využita pro realizaci "Pohádkového lesa" akce pro děti s pohádkovými postavami. Samozřejmě je, že díky lesu využíváme nekonečné inspirace přírody při zajímavých vycházkách a expedicích s dětmi během celého roku. Výhodou je i blízkost hřiště, které využíváme také k pohybovým aktivitám a hrám s dětmi.

Na naší školce došlo během let k několika změnám. Pískoviště, které bylo u plotu silnice, se přemístilo za druhou stranu budovy, kde děti neruší projíždějící auta a je větší klid. Vybavení zahrady je také průběžně modernizováno díky zřizovateli. Podařilo se nám vyzískat nový domeček na zahradu, který slouží nejen k uskladnění hraček, ale hlavně jako další

„ domácnost“ pro děti. Byl zbudován nový herní prvek, stávající se z klouzačky a houpačky. Také přístřešek u kuchyně je využíván ke hrám, jsou tu lavičky a stoly. Školní zahrada je bohatě využívaná. Minulé léto se nám podařila výměna podlahové krytiny a výměna nevyhovujícího nábytku za nový a pro děti plně funkční. Letošní léto bylo zasvěceno kuchyním. Nejenže se za pomoci dotace obecního úřadu kompletně vybavila nerez spotřebiči, ale současně

se stala moderní plně vyhovující kuchyní pro třetí tisíciletí. Taktéž kuchyň pro děti je zcela nová, a my už se těšíme, jak proměna interiéru bude v následujících letech pokračovat.

Naše mateřská škola má dobré vlakové a autobusové spojení do Přelouče a do Pardubic, takže v rámci výchovně-vzdělávacích akcí využíváme příležitostí k návštěvě těchto měst.

Našimi partnery pro spolupráci jsou zejména:

- MŠ ve Veselí
- ZŠ Masarykova, Přelouč
- ZŠ Choltice
-

3. Podmínky vdělávání

Věcné podmínky:

Životospráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne v MŠ, mezi jednotlivými pokrmy, je dětem umožněn přístup k nápojovému zásobníku a jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Nenutíme děti do jídla! Děti mají dostatek pohybu uvnitř školy i venku. Jsou respektovány individuální potřeby dětí (odpočinek, klidové aktivity, spánek).

Psychosociální podmínky:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě, bezpečně, všechny děti mají v naší MŠ stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech

činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí, převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

4. Organizace vzdělávání:

Denní režim je plně přizpůsoben potřebám dětí a jejich individuálním možnostem. Pedagogické pracovnice se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí v mateřské škole potřebný klid, zázemí, jistotu, bezpečí a lásku.

Délka adaptačního období je přizpůsobena individuálním potřebám dětí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Některé činnosti v MŠ jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní iniciativě. Mají možnost zúčastnit se společných činností v různě velkých skupinách.

Činnosti jsou plánovány tak, aby vycházely s potřeb a zájmu dětí a plně vyhovovaly jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Uspřádání dne: denní režim

Respektujeme právo dítěte na vlastní spontánní aktivity, využití situací, podnětů a nabídek činností za vzdělávacího programu.

6.15 – 8.30- spontánní aktivity s nabídkou

8.30 – 9.00- svačina

9.00 – 9.15- řízená činnost – délka i četnost je zařazena dle aktuální potřeby

9.30 – 11.30- pobyt venku

11.30 - 12.00- oběd

12.00 – 14.00- odpočinek, relaxace

14.00 – 14.30-odpolední svačina

14.30 - 15.45-odpolední spontánní aktivity

Řízení mateřské školy :

Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých pracovníků jsou vymezeny, je vytvořen komunikační a informační systém jak uvnitř, tak i navenek. Ředitelka školy vydává pro zaměstnance pokyny písemně a ústně. Snahou ředitelky je vytvářet příjemné a klidné prostředí MŠ a aby všichni zaměstnanci pracovali jako tým. Plánování se opírá a předchozí zkušenosti a využívá je jako zpětnou vazbu. MŠ spolupracuje se zřizovatele a dalšími orgány státní správy.

Personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů :

Mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, ochota spolupracovat. Pedagogové chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči taktně a diskrétně.

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich děti.

Pedagogické pracovnice splňují odbornou pedagogickou kvalifikaci.

Zaměstnanci :

Ředitelka : Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka: Edita Křížová

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Školnice : Jana Kysilková

Vedoucí ŠJ: Lenka Lebdušková

Pořádáme mnohá neformální posezení při různých událostech, na nichž se vyřeší vše potřebné, slouží k prohloubení vzájemné důvěry a upevňování vztahů mezi školou a veřejností. Vztahy jsou velmi dobré, naše škola je velmi otevřena a důkazem toho je ochota rodičů v jejich volném čase a zadarmo „pracovat“ na vylepšení vybavení mateřské školy-

(rodiče po dva víkendy byli ochotni natírat nový zahradní domeček). Vždy se najdou pomocné ruce k naší prosbě a rodiče jsou vždy ochotní pomoci.

Cíl pedagogického snažení

- dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rámci jeho možností získalo věku přiměřenou fyzickou a psychickou a sociální samostatnost a základy pro jeho další rozvoj učení
- působíme na celou osobnost dítěte, poskytujeme základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu
- vedeme děti a rodiče ke zdravému životnímu stylu, klademe se za cíl zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, jejich osobní spokojenost a pohodu a to i rodině
- umožňujeme dětem vnímat přírodu v jejich přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na přírodu a aktivní postoj k ní
- získávání citových postojů vůči lidem, kamarádům, rodině, svému zdraví, lidovým zvykům a tradicím
- vést děti a jejich rodiče k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole

Krédo naší mateřské školy

Chceme, aby naše škola zůstala školou mateřskou, aby děti chodily ráno s radostným očekáváním, nacházely pocit důvěry, lásku a kamarádství.

Dětem nabízíme:

- laskavost, klid, úsměv, pohodu, humor, pocit bezpečí, než přijdou rodiče. Dostatek pohybových aktivit jako TV školička a plavání.

Rodičům nabízíme:

- klid v zaměstnání, bez obav a strachu o své dítě, laskavé slovo, toleranci a empatii

5.Charakteristika vzdělávacího programu Valáček.

Vzdělávací program MŠ ve Valech je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Jedná se program vlastní inspirovaný pracovní zkušeností z ostatních vzdělávacích zařízení.

Metody a formy práce jsou přizpůsobovány věku dětí, jejich schopnostem a zájmu.

Opíráme se zejména o prožitkové a kooperativní učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby. Vhodně střídáme spontánní i řízené aktivity v poměru, který odpovídá potřebám předškolního dítěte. Využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme zvědavost s potřebou objevovat. Vzdělávací program je určen pro heterogenní věkové složení dětí, nejčastěji pro děti od 3 do 6 let, i pro děti s odkladem školní docházky.

6 Vzdělávací obsah

Východiskem naší práce jsou integrované bloky, které jsou souběžné s celým rokem a ročními obdobími. Tyto bloky se svým obsahem vzájemně doplňují a prolínají. Jsou rozdělené do tematických celků, které můžeme kdykoliv různě spojit a kombinovat.

Vzdělávací oblasti

1. Biologické	Dítě a jeho tělo
2. Psychické	Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální	Dítě a ten druhý

4. Sociálně – kulturní	Dítě a společnost
5. Environmentální	Dítě a svět

Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování základům klíčových kompetencí, které jsou základem pro postupné budování **klíčových kompetencí**.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Ekonomické podmínky

Mzdové prostředky jsou kryty dotací za státního rozpočtu. Provozní náklady zajišťuje zřizovatel dle rozpočtu na kalendářní rok. Úplata za předškolní vzdělávání a výchovu (školné), je stanoveno a upravuje ho směrnice o úplatě.

Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ ve Valech je 25 dětí, jedná se tedy o jednotřídní školu s celodenním provozem.

Obvyklý denní program je dostatečně flexibilní zařazujeme doplňkové programy.

Spolupracujeme na akcích a MŠ ve Veselí, Navštěvujeme Dusíkovo divadlo v Čáslavi, účastníme se společně aktivit souvisejících s dopravním vzděláváním, taktéž podporou péče o vlastní tělo, seznamujeme se s nutností pečovat o zvíře pomocí vzdělávacích programů. Pečujeme společně o zeleň, kdy děti samy mají na starosti „zelený koutek“

Do školy jsou děti přijímány na základě vypracovaných kritérií, která jsou závazná. (viz. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ)

Zásady naší práce s dětmi

Nejzásadnější činností dítěte je HRA. Uplatňujeme individuální přístup k dětem. Respektujeme specifika předškolního vzdělávání.

7.Evaluační systém

probíhá především ústní formou, v případě potřeby písemně.

1. naplňování cílů programu :

- **předmět evaluace** – průběžné vyhodnocování naplňování stanovených cílů, během a po ukončení realizace vzdělávací činnosti
- **technika evaluace** – konzultace pedagogů
- **časový plán** – denně
- odpovědnost – pedagogičtí pracovníci

2. Kvalita podmínek vzdělávání :

a) věcné podmínky

- **předmět evaluace**
  - – vyhodnocování souladu prostor MŠ s potřebami dětí a příslušnými předpisy
  - vybavení, pomůcky, výzdoba vlatními výtvary dětí
  - udržba a vybavení MŠ, zahrady
  - dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů
- **technika evaluace**
  - – pravidelné kontroly odpovědných osob
  - konzultace pedagogických pracovníků na základě pozorování
  - diskuse s rodiči, rozhovory s rodiči, řízené rozhovory s rodiči, vyplnění dotazníku
  - kontroly odpovídajícího orgánu
- **časový plán**
  - dle zákonem (vyhláškou) stanovené lhůty
  - pravidelně během každodenních činností, dotazník rodičům – 1x ročně
- **odpovědnost**

- ředitel školy, osoby s oprávněním vykonávat odborné kontroly

b) životospráva

- **předmět evaluace**
- kvalita stravování a jeho vyváženost, dodržování hygienických norem a předpisů
- pitný režim dne, délka pobytu venku, respektování individuální potřeby spánku a odpočinku, příklad pedagoga
- **technika evaluace**
- kontrola jídelního lístku, konzultace s vedoucí školního stravování
- **časový plán**
- kontrola pracovníkem krajské hygienické stanice -1x ročně
- každodenní kontrola
- **odpovědnost**
- osoba s oprávněním vykonávat odbornou kontrolu – ředitel školy

c) psychosociální podmínky

- **předmět evaluace**
- spokojenost, pocit bezpečí, příznivé klima pro děti i dospělé
- možnost postupné adaptace nově příchozích, respektování potřeb nově příchozích dětí
- dodržování nezbytných pravidel
- **technika evaluace**
- konzultace pedagogů
- **časový plán**

- při každodenních činnostech
- **odpovědnost**
- ředitel školy, učitel, provozní zaměstnanci

d) organizace

- **předmět evaluace**
- organizační zajištění chodu MŠ
- denní řád, zařazování pohybových aktivit, plánování a realizace činností odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám dětí, vytváření vhodných podmínek, vyváženost spontánních i organizovaných činností, podmínky pro individuální frontální, skupinové činnosti a jejich vyváženost
- **technika devaluace**
- konzultace pedagogů, rozhovory s rodiči
- **časový plán**
- průběžně během každodenních činností
- dle potřeby – rozhovory s rodiči
- **odpovědnost** ředitel školy

e) řízení MŠ

- **předmět evaluace**
- vymezení pravomocí, vedení zaměstnanců, jejich motivace, vzájemné vztahy a spolupráce,
- spolupráce se zřizovatelem a dalšími institucemi
- **technika evaluace**
- hodnotící list učitelky, sešity provozních zaměstnanců

- konzultace se zřizovatelem
- **časový plán**
- na konci školního roku, v průběhu roku, dle potřeby
- **odpovědnost**
- ředitel školy a zřizovatel

f) personální podmínky

- **předmět evaluace**
- odpovídají kvalifikace, sebevzdělávání
- profesionální přístup, vzájemná spolupráce mezi zaměstnanci i směrem k rodičům
- **technika evaluace**
- pozorování
- konzultace pedagogů
- hospitace ředitelky
- **časový plán**
- při každodenních činnostech
- dle potřeby a plánu pedagogických porad
- **odpovědnost**
- ředitel školy
- učitel, nepedagogičtí pracovníci, rodiče

g) spoluúčast rodičů

-předmět evaluace

-vztah pedagogů a rodičů

-respektování požadavků rodičů ze strany pedagogů, možnost rodičů účastnit se společných -- - aktivit, informování rodičů o dění v MŠ

-o dítěti využívání konzultací

-podpora rodinné výchovy ve škole

- **technika evaluace**
- konzultace pedagogů, rozhovory s rodiči
- **časový plán**
- při každodenních setkání s rodiči
- **odpovědnost**
- ředitel, učitel, zákonný zástupci

Vzdělávací nabídka ŠVP

I.blok: **Vítej mezi námi , kamaráde!!**

- Já, MŠ a moji kamarádi
- Já a celá moje rodina
- Adaptace v MŠ, prostory , režim, pravidla, značky, bezpečné chování

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování ...)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem s prostředí, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

II. blok: **Moje planeta- tady žiji i já.**

- Počasí, voda, koloběh v přírodě
- Pravěk, dinosauři, světadíly, mořská hlubina
- Den Země
- Vliv člověka na životní prostředí

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňují pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti ...)
- vytváření povědomí o existenci ostatní kultur a národností
- poznání jiných kultur
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou s neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

EVVO – UVĚDOMOVÁNÍ SI A POCHOPENÍ

Počasi

Cíl: -zobecnit, že lidé a zvířata sdílejí společně životní prostředí musí čelit spojeným životním úkazům

Metody: - hry založené na představivosti dětí – „bouře, vánice, vichřice ...“

Odpady

Cíl: - určit a posoudit , jak může znečištění odpadky ohrozit život v přírodě

Metoda:

- hledání způsobů, jak můžeme odstranit toto nebezpečí
- třídění odpadů přímo v MŠ – papír, sklo, plasty
- uspořádat v MŠ sběr papíru, pomerančové kůry, bylin – znát důvod
- sběr odpadků v okolí MŠ, v lese – hodnotit a třídit

EVVO – SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Umění dívat se

Cíl:

- popisování viditelné změny v životním prostředí
- pochopit důležitost pozorného sledování životního prostředí
- naučit se být dobrými pozorovateli, být si vědomi toho, co nás obklopuje

Metody:

- pozorování známého životního prostředí (les), vyprávění o tom co si děti zapamatovaly
- hry na procvičování paměti : nedívej se a popiš svého kamaráda, co chybí na stole, ve třídě ....
- Vnímat svět zrakem, hmatem, sluchem a čichem

Ztrácející se přirozené prostředí

Cíl: - uvědomit si některé negativní důsledky rozvoje člověk na přírodní prostředí – kácení stromů, zastavění velkých ploch ...

Metody: - volné vyprávění s dětmi na téma : „kde bydlí zvířátka z vykáceného lesa, kam zmizeli živočichové z místa kde teď stojí dům a co rostliny ...“

EVVO ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Opatrné hry

Cíl: - postupně si uvědomovat, které činnosti pomáhají nebo škodí přírodnímu prostředí

Metody:

- hledání činností, které jsou pro přírodu prospěšné – vysazování stromků v lese, plánování před stavbou domů
- vymýšlení her s příznivým vlivem na okolní přírodu
- uvědomování si, které hry poškozují přírodu – poškozování rostlin, plašení zvířat, olamování kůry stromů, větví ...
- pečovat o zeleň na školní zahradě a nejbližším okolí MŠ

Voda

Cíl:

- uvědomit si význam vody a její spotřebu
- umět šetřit vodou

Metody:

- průběžně děti vést k šetření s vodou při mytí, splachování
- voda – základní životní potřeba – dodržování pitného režimu dětí v MŠ – význam pro zdraví

Čím zaplatí příroda za náš oběd?

Cíl: - znát původ některých potravin

Metody:

- hry „co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny
- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina ....

Otoč vypínačem pro přírodu

Cíl: - uvědomit si význam šetření elektrickou energií

Metody:

- „zbytečně nesvítit“ – velmi zjednodušenou formou vysvětlovat dětem, že i plýtvání může mít negativní vliv na přírodu a životní prostředí

Všude žijí živočichové

Cíl:

- poznat, že lidé a zvířata sdílejí spolu životní prostředí
- poznat, že zvířata jsou přítomna všude na zeměkouli
- uvědomit si, že lidé nemají výlučné práva na využívání životního prostředí
- uvědomit si, že život v přírodě může být všude kolem nás, i když jej právě nevidíme ani neslyšíme

Metody:

- pozorování a popisování života zvířat – na obrázcích, ve svém okolí
- práce s časopisy, knihami, encyklopediemi – život v přírodě ze všech koutů planety
- vymýšlet názvy neznámých cizokrajných zvířat na obrázcích

Základní životní potřeby

Cíl:

- srovnávání podobností a rozdílů základních životních potřeb u rostlin, zvířat a člověka
- určování základních životních potřeb, které jsou společné pro člověka a zvířata

1. voda
2. útulek
3. prostor
4. potrava
5. sluneční světlo
6. vzduch

Metody:

- vyprávění, pozorování posuzování životních potřeb
- řešení problémových situací: „Co by se stalo, kdyby ...“

Všichni potřebují domov

Cíl: - uvědomit si, že člověk a zvířata mají stejnou potřebu mít domov

Metody:

- srovnávání podobností a odlišností nad obrázky přírody
- výtvarné zachycení obrázku domova, srovnávání potřeb lidí s potřebami živočichů
- vytvoření útulku zvířete pomocí materiálu nalezených v přírodě
- hledání v přírodě „zvířecích domů“ – nevyrušovat zvířata a nepoškozovat příbytky
- určování materiálu a technik, které jsou používány při stavbě útulku

Stopy

Cíl: - rozpoznat a určit stopy běžných zvířat

Metody:

- ukazovat dětem skutečné stopy zvířat
- vyrábění sádrových odlitků stop zvířat

Zrození nového života

Cíl: - uvědomit si důležitost nejenom přírody, ale líhnutí narozených mláďat

Metody:

Pozorování:

- samičky málo jasné – ochrana při hnízdění

- samečkové – výrazné – upoutání pozornosti, rituály při páření

Vyprávění na základě pozorování a zážitků (z vycházek, z rodiny ....)

EVVO – ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Inspirativní hodnota přírody

Cíl: - uvědomovat si, že život v přírodě je velkou inspirací pro umění – hudba, výtvarné umění, tanec, poezie, próza, divadlo, pantomima, ...

Metody:

- seznamování s bajkami, příběhy a pohádkami se zvířecím hrdinou
- poznávání písniček, které mají vztah k životnímu prostředí
- vymýšlení hádanek, rýmů, říkadel ...
- výroba draků a jejich pouštění

EKOLOGICKÉ ZÁKONITOSTI

Grafy zvířat

Cíl: - poznávání a určování základních forem života – les, louka, rybník – přizpůsobit podmínkám okolí MŠ (les)

Metody:

- pozorování na vycházkách

- vyprávění nad obrázky
- vytváření skupin zvířat z různých biotopů

Hry v mlázi

Cíl:

- zobecnit, že všichni živočichové se přizpůsobují, aby přežili
- pochopení důležitosti přizpůsobení se zvířete

Metody:

- uvádět příklady přizpůsobení se zvířat :

1. zajíc v zimě – bílá srst
2. chameleón
3. koloušek – skvrnitá srst – podobný lesní půdě
4. přizpůsobení ptáků : pelikán – zobák z vakem – může držet ryby

datel – špičatý zobák – lámání a zkoušení kůry stromů

hledání zdroje potravy – hmyzu

sokol – zakřivený zobák – trhání potravy

jestřáb, orel – silné drápy – pevné uchopení potravy

kachna – plovací plány – chůze v blátě

5. zbarvení: samičky málo jasné – ochrana při hnízdění

samečkové – výrazné – upoutání pozornosti, rituály při páření

Manévry

Cíl: - pochopit vztah dravec X kořist, jeho význam pro růst populace divočiny

Metody:

- různé varianty hry na schovávanou, např. „dravec a kořist“
- poznávat zvířata, která jsou dravci a která kořistí – na obrázcích, v přírodě

Terárium

Cíl: - poznávat ochranné zbarvení – příklad přizpůsobení se zvířete

Metody:

- pozorování volně žijících zvířat a jejich techniky maskování
- přinést do třídy teratom z živočichem, který má ochranné zbarvení – luční kobylka, žížala, rosnička – pozorování – návrat do jeho přirozeného prostředí spolu s dětmi

ZOO

Cíl: - dokázat popsat problémy zvířete přemístěného z jeho přirozeného prostředí do zajetí

Metody:

- nad obrázky diskutovat o problémech, kterým musí čelit zvířata v zajetí
- výlet do ZOO – porovnávat prostředí v zajetí s jejich přirozeným prostředím
- vyprávění o zodpovědnosti lidí při uspokojování potřeb v zajetí

EVVO – SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Příliš blízko dokonalému pohodlí

Cíl: - uvědomit si negativní důsledky přelidnění pro člověka a pro zvířata

Metody:

- děti experimentují s fyzickými vzdálenostmi, popisují své pocity, hodnotí úroveň pohodlí
- pozorování a vyprávění o tom jak se chovají zvířata, když se člověk nebo skupina lidí příliš přibližují – uletí, cení zuby, stočí se do klubíčka, syčí, vrčí, štěkají ...
- trénovat způsoby chování – předcházení negativním důsledkům

EVVO – LIDÉ, KULTURA A PŘÍRODA

První dojmy

Cíl:

- naučit se rozlišovat reakcemi na zvíře založenými na mýtu
- rozpoznat přínos zvířete, kterých se člověk většinou bojí

Metody:

- prohlížení obrázků a reakce dětí na ně – pavouk, netopýr, vlk, hadi
- vyprávění příběhů o něčí reakci na obávaná zvířata
- vysvětlit dětem, že i tato zvířata mají význam pro životní prostředí
- vyhledávání a prohlížení těchto zvířat na obrázcích v knihách, pohádkách, kreslených seriálech ....

Filmy o zvířatech

Cíl:

- rozlišovat reálné a nereálné zobrazení zvířat v kreslených filmech
- posuzovat správné a nesprávné chování, jako následek sledování kreslených filmů
- naučit děti správnému přístupu ke zvířatům

Metody:

- práce s knihami, časopisy, obrázkovými seriály
- sledování kreslených filmů, příběhů v televizi, povídání si o zhlédnutém

Medvědi

Jen počkej zajíci

O chytré kmotře lišce ...

Při plnění všech integrovaných bloků budeme využívat výtvarné (modelování, kreslení, malování...), pracovní (stříhání, trhání, lepení, konstruování ...), hudební (tanec, zpěv, doprovodné činnosti ...), tělesné (běh, skok, hod, lezení, házení, chytání ...), literární (četba, poezie, próza, reprodukce, dramatizace....) činnosti a jimi se budeme snažit plnit stanovené cíle a dosáhnout kompetencí pro potřebný rozvoj našich dětí.

III. blok : **Každý den je důvod k radosti.**

- narozeniny, svátky dětí
- Čert a Mikuláš
- Advent, Vánoce, Tříkrálový čas
- Zápis do první třídy
- Velikonoce

- Čarodějnice
- Svátek matek
- Den dětí
- Výlety, loučení s MŠ

Dílčí cíle:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální a neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

vyjádření pozitivního vztahu intelektuálními činnostmi a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- rozvoj schopností sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city pro ně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k lidem (v rodině, v MŠ ...)
- rozvoj interaktivních a komunikativních verbálních i neverbálních dovedností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

IV. blok : **Všichni jsme lidé**

- Lidské tělo, zdraví
- Každý z nás je jiný
- Vesnice X město
- Práce lidí, materiály, potraviny
- Dopravní výchova

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravích životních návyků a postojů, jako základ zdravého životního stylu
- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomě, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládnání jeho změny
- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- vytváření o povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Práce v divočině

Cíl: - pojmenovat a popsat některá povolání, která souvisejí s prací v divočině

Metody:

- vyprávění o zaměstnání lidí, rodičů, kde by chtěli jednou pracovat děti
- hledat povolání, která mají vztah k přírodě
- pantomimické vyjádření – hra „Na řemesla“
- sběr kaštanů a žaludů – odevzdání do lesovny – zdroj obživy pro zvířata v zimě

Lovec

Cíl:

- popsat své pocity týkající se lovu
- udělat si svůj úsudek o vhodnosti lovu

Metody:

- najít a seznámit děti s příběhem tematiky lovu
- seznámení s prací lesníka, oborníka

EVVO – ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Ušijte si kabát

Cíl: - pochopit, že zdrojem pro získání materiálu pro šití oděvů v minulosti i současnosti jsou rostliny a živočichové

Metody : - vyrábění kabátů s použitím různých materiálů – len, vlna, kožešiny, kůže

EVVO – ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Čím zaplatí příroda z náš oběd?

Cíl: - znát původ některých potravin

Metody:

- hry „co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny
- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina ....

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

- a) Zním lidské tělo, umím vše správně pojmenovat, znám základní funkce
- b) Vím, v čem se liší chlapci a děvčata, ženy a muži
- c) Máme se rádi
- d) Vím, co je soukromí a stud
- e) Mé tělo patří jen mě
- f) Svě tělo musím udržovat v čistotě a zdraví
- g) Moje tělo se bude měnit, porostu a jednou budu dospělé
- h) Vím, jak jsem se narodil
- ch) Smyslové vnímání

MINIMÁLNÍ PReEVENTIVNÍ PROTIDROGOVÝ PROGRAM

V průběhu celého školního roku se zaměříme:

- využívat nových poznatků ze seminářů a školení ve výchovné práci
- rozšiřovat výchovu dětí v oblasti zdravého životního stylu, zaměřit se více na citovou a estetickou výchovu dětí
- nezapomínat na oblast prevence zneužívání dětí, v případě nutnosti okamžitě řešit s rodiči a příslušnými orgány
- více se věnovat úkolům z oblasti sexuální výchovy, přizpůsobit se věkovým a individuálním zvláštnostem, v plné výši využívat vhodné aktuální situace
- věnovat zvýšenou pozornost dětem se zdravotními a sociálními riziky a dětem handikepovaným
- formovat odmítavě postoje dětí k některým jevům a návykovým látkám
- učit děti zvládat konflikty a řešit problémy
- nabízet dětem pozitivní alternativy chování a jednání – v MŠ i v rodině

V. blok: **Příroda je studna nekonečná**

- Příroda kolem nás

- Stromy, keře
- Jaro – znaky, počasí, kytky, sluníčko
- Léto – znaky, louka, hmyz
- Podzim – znaky, na zahradě, ve volné přírodě, přírodniny, draci
- Zima – znaky, oblečení, zimní radovánky
- Zvířata – domácí (mláďata), na poli, v lese, u vody, v ZOO, ptáci

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace sluchového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně- logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve němž dítě žije
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

EVVO UVĚDOMOVÁNÍ SI S POCHOPENÍ

Co je divoké

Cíl:

- rozlišovat mezi domácími a divokými zvířaty
- poznat, že život v přírodě se vyskytuje v různých formách
- určit jednoduché základní životní potřeby člověka a zvířat – zobecnit, že jsou podobné

Metody:

- vyhledávání a posuzování obrázků divokých a domácích zvířat – tvoření koláží
- práce z obrázky zvířat – dávat je kam patří – na oblohu, do lesa, do vody
- napodobování domácích a divokých zvířat
- posuzování zvířat i jako vhodné nebo nevhodné zvířecí kamarády
- pozorování v přírodě, při vycházkách, v lese

Zářivé barvy

Cíl: - zobecnit, že v přírodě se vyskytuje široká paleta barev, forem a tvarů

Metody:

- vytváření barevných modelů zvířat
- pozorování na obrázcích i v přírodě
- zachytit např. výtvarně „barvy přírody“ – barvy rostlin, skal, půdy, zvířat .....
- posilovat osobní odpovědnost dětí za své zdraví, uvědomovat si nebezpečí poranění
- zdůrazňovat důležitost celkové atmosféry, jistoty, zázemí, pocity vzájemné důvěry a komunikace v rodině
- důležitost rovnoměrného zajištění všech potřeb dítěte (ne pouze materiálních) – v MŠ i v rodině
- posilování vztahů _dítě- dítě, dítě – rodiče, dítě – učitel

Spolu s dětmi budeme poznávat, získávat poznatky a učit se porozumět v tématech:

1. LIDSKÉ TĚLO, ZDRAVOVĚDA:

- učit se rozumět základním funkcím lidského těla a jeho potřebám, včetně rozlišování různých dotyků – mám rád sám sebe, nebudu ubližovat sobě ani jiným
- možné úrazy, odpovědnost dětí za své zdraví a zdraví jiných při různých akcích a činnostech
- osvojování správných návyků: hygiena, vyvážený biorytmus, zdravá výživa, dostatek pohybu, spánku, správné dýchání ...
- vytvářet povědomí, že nevhodným chování se zdraví může poškodit, naučit se říci „NE ! „, využívat budeme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy

2. DROGY A NÁVYKOVÉ LÁTKY:

- Nácvik nezbytného „NE“
- Programy divadel dle aktuální nabídky....

Využíváme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy, rozhovory nad obrázky, nácvik řešení situací ...

3. VÝCHOVA K OBRANNÝM NÁVIKŮM V PŘÍPADĚ OHROŽENÍ:

- vědět, že není dobré ochutnávat vše co roste v přírodě, co nám někdo nabídne
- umět si udržovat odstup od neznámých lidí, nejít do cizího auta, bytu, neotvírat nikomu cizímu dveře bytu
- učit se děti chovat v situacích, kde se prosazují názory silou, nadřazeností a ponižováním (šikana)
- vézt děti k tomu, aby věděly, že mohou bez následků v určitých kritických situacích porušit některá pravidla, jsou-li ohroženy cizím člověkem, zvířetem (křičet, uhodit, volat o pomoc)
- učit děti vyhodnocovat nestandardní situace (dobro- zlo, bezpečí- nebezpečí)

Využívat budeme: hry typu: „nikomu to neříkej a pojď, něco ti ukážu, něco ti dám, když ti nabízím, vezmi si a ochutnej .....“, práce s telefonem – přivolání lékaře, policie, námětové a didaktické hry, řešení problémových situací : „, co by se stalo kdyby .....“?

ŠKOLNÍ VDĚLÁVACÍ PROGRAM

Mateřské školy ve Valech, okres Pardubice

„Valáček“

Zpracováno: Mgr. et Bc. Hana Kosejkovou

a kolektivem pracovníků mateřské školy

Motto: „Dítětem jsme jen jednou a je třeba si to pořádně užít“.

(un- known)

Školní vzdělávací program je zpracován s souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání

Č.j. ...11/16.....

Projednáno na pedagogické radě dne 29.6. 2016

Ředitelka: Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka: Edita Křížová

Projednáno na provozní poradě: 29.8. 2016

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Školnice: Jana Kysilková

Projednáno se zřizovatelem: Obecní úřad Valy, dne 24.8.2016

Obsah:

1. Identifikační údaje a škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém

1. Identifikační údaje o škole

Název a sídlo školy:

Název: Mateřská škola Valy, okres Pardubice

Sídlo: Valy č. 69, 535 01 Přelouč

Zřizovatel školy: Obecní úřad Valy

Právní forma: od 1.1.2003 příspěvková organizace

Telefon: 466 959 380

e-mail: ms.valy@seznam.cz

IČO: 709 97 225

Součástí školy je školní jídelna

Ředitelka školy: Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka školy: Edita Křížová

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Domovnice: Jana Kysilková

2. Obecná charakteristika školy

Kapacita školy: 25 dětí

Kapacita ŠJ: 30 dětí

Provozní doba školy: 6.15 – 15.45

Počet tříd: 1 heterogenní

Historie školy

Mateřská škola ve Valech byla založena v roce 1950. Byla umístěna provizorně v rodinném domě. Později byla přemístěna do obecního domu "pastoušky", kde bydlel ještě nájemník. V kronice školy jsou záznamy od školního roku 1954-1955. K 1.11.1962 byla mateřská škola uzavřena, protože její stav nezaručoval bezpečnost dětí. Mateřská škola byla umístěna v

provizoriu v Mělicích. 30.8.1962 není ještě adaptace školy dokončena, dále zůstává v Mělicích, obědy se dováží ze Základní školy v Klenovce. Pitná voda je v té době závadná, donáší se od sousedů. Až ve školním roce 1970-1971 je konečně voda nezávadná. V roce 1972 bylo zavedeno ústřední vytápění školy. Udržování budovy měl na starost tehdejší Místní národní výbor ve Valech, nyní stávající Obecní úřad ve Valech. Ten se stará nejen o údržbu budovy, ale zajišťuje i různé opravy budovy i interiéru. Také oprava školní zahrady probíhá v kompetenci úřadu. V roce 1991 byly provedeny nátěry oken a dveří. Zavedení plynu a obecního vodovodu bylo provedeno v letech 1997-1998.

V této mateřské škole se vystříдалo během let několik ředitelk. Podle zápisu v kronice to byly tyto níže uvedené:

M.Krunelová-1měsíc

A.Poláková-1rok

J.Vávrová-Pšeničková-4roky

M.Kubíková-6roků

M.Vejdělková-11roků

B.Vopatřilová-24roků

J.Jančulová-od1.9.2001-31.8.2014

H.Kosejková - od 1.9.2014

Mateřská škola leží uprostřed obce, mimo hlavní silnici. V blízkosti mateřské školy je les, který děti často navštěvují, výhodná je i nedaleká rekreační oblast u rybníka Březiňák. Tato oblast už byla po několikrát využita pro realizaci "Pohádkového lesa" akce pro děti s pohádkovými postavami. Samozřejmě je, že díky lesu využíváme nekonečné inspirace přírody při zajímavých vycházkách a expedicích s dětmi během celého roku. Výhodou je i blízkost hřiště, které využíváme také k pohybovým aktivitám a hrám s dětmi.

Na naší školce došlo během let k několika změnám. Pískoviště, které bylo u plotu silnice, se přemístilo za druhou stranu budovy, kde děti neruší projíždějící auta a je větší klid. Vybavení zahrady je také průběžně modernizováno díky zřizovateli. Podařilo se nám vyzískat nový domeček na zahradu, který slouží nejen k uskladnění hraček, ale hlavně jako další

„ domácnost“ pro děti. Byl zbudován nový herní prvek, stávající se z klouzačky a houpačky. Také přístřešek u kuchyně je využíván ke hrám, jsou tu lavičky a stolky. Školní zahrada je bohatě využívána. Minulé léto se nám podařila výměna podlahové krytiny a výměna nevyhovujícího nábytku za nový a pro děti plně funkční. Letošní léto bylo zasvěceno kuchyním. Nejenže se za pomoci dotace obecního úřadu kompletně vybavila nerez spotřebiči, ale současně se stala moderní plně vyhovující kuchyní pro třetí tisíciletí. Taktéž kuchyň pro děti je zcela nová, a my už se těšíme, jak proměna interiéru bude v následujících letech pokračovat.

Naše mateřská škola má dobré vlakové a autobusové spojení do Přelouče a do Pardubic, takže v rámci výchovně-vzdělávacích akcí využíváme příležitosti k návštěvě těchto měst.

Našimi partnery pro spolupráci jsou zejména:

- MŠ ve Veselí
- ZŠ Masarykova, Přelouč
- ZŠ Choltice
-

3. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky:

Životospráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne v MŠ, mezi jednotlivými pokrmy, je dětem umožněn přístup k nápojovému zásobníku a jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Nenutíme děti do jídla! Děti mají dostatek pohybu uvnitř školy i venku. Jsou respektovány individuální potřeby dětí (odpočinek, klidové aktivity, spánek).

Psychosociální podmínky:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě, bezpečně, všechny děti mají v naší MŠ stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou ve škole stanoveny. Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí, převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně,

důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

4. Organizace vzdělávání:

Denní režim je plně přizpůsoben potřebám dětí a jejich individuálním možnostem. Pedagogické pracovnice se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí v mateřské škole potřebný klid, zázemí, jistotu, bezpečí a lásku.

Délka adaptačního období je přizpůsobena individuálním potřebám dětí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Některé činnosti v MŠ jsou organizovány tak, aby byly děti podněcovány k vlastní iniciativě. Mají možnost zúčastnit se společných činností v různě velkých skupinách.

Činnosti jsou plánovány tak, aby vycházely s potřeb a zájmu dětí a plně vyhovovaly jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem.

Uspřádání dne: denní režim

Respektujeme právo dítěte na vlastní spontánní aktivity, využití situací, podnětů a nabídek činností za vzdělávacího programu.

6.15 – 8.30- spontánní aktivity s nabídkou

8.30 – 9.00- svačina

9.00 – 9.15- řízená činnost – délka i četnost je zařazena dle aktuální potřeby

9.30 – 11.30- pobyt venku

11.30 - 12.00- oběd

12.00 – 14.00- odpočinek, relaxace

14.00 – 14.30-odpolední svačina

14.30 - 15.45-odpolední spontánní aktivity

Řízení mateřské školy :

Povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých pracovníků jsou vymezeny, je vytvořen komunikační a informační systém jak uvnitř, tak i navenek. Ředitelka školy vydává pro zaměstnance pokyny písemně a ústně. Snahou ředitelky je vytvářet příjemné a klidné prostředí MŠ a aby všichni zaměstnanci pracovali jako tým. Plánování se opírá a předchozí zkušenosti a využívá je jako zpětnou vazbu. MŠ spolupracuje se zřizovatele a dalšími orgány státní správy.

Personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů :

Mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění, ochota spolupracovat. Pedagogové chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči taktně a diskrétně.

MŠ podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o jejich děti.

Pedagogické pracovnice splňují odbornou pedagogickou kvalifikaci.

Zaměstnanci :

Ředitelka : Mgr. et Bc. Hana Kosejková

Učitelka: Edita Křížová

Kuchařka: Lenka Lebdušková

Školnice : Jana Kysilková

Vedoucí ŠJ: Lenka Lebdušková

Pořádáme mnohá neformální posezení při různých událostech, na nichž se vyřeší vše potřebné, slouží k prohloubení vzájemné důvěry a upevňování vztahů mezi školou a veřejností. Vztahy jsou velmi dobré, naše škola je velmi otevřena a důkazem toho je ochota rodičů v jejich volném čase a zadarmo „pracovat“ na vylepšení vybavení mateřské školy-

(rodiče po dva víkendy byli ochotni natírat nový zahradní domeček). Vždy se najdou pomocné ruce k naší prosbě a rodiče jsou vždy ochotní pomoci.

Cíl pedagogického snažení

- dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rámci jeho možností získalo věku přiměřenou fyzickou a psychickou a sociální samostatnost a základy pro jeho další rozvoj učení
- působíme na celou osobnost dítěte, poskytujeme základy pro zdravé sebevědomí a sebejistotu
- vedeme děti a rodiče ke zdravému životnímu stylu, klademe se za cíl zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, jejich osobní spokojenost a pohodu a to i rodině
- umožňujeme dětem vnímat přírodu v jejich přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na přírodu a aktivní postoj k ní
- získávání citových postojů vůči lidem, kamarádům, rodině, svému zdraví, lidovým zvykům a tradicím
- vést děti a jejich rodiče k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole

Krédo naší mateřské školy

Chceme, aby naše škola zůstala školou mateřskou, aby děti chodily ráno s radostným očekáváním, nacházely pocit důvěry, lásku a kamarádství.

Dětem nabízíme:

- laskavost, klid, úsměv, pohodu, humor, pocit bezpečí, než přijdou rodiče. Dostatek pohybových aktivit jako TV školička a plavání.

Rodičům nabízíme:

- klid v zaměstnání, bez obav a strachu o své dítě, laskavé slovo, toleranci a empatii

5.Charakteristika vzdělávacího programu Valáček.

Vzdělávací program MŠ ve Valech je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Jedná se program vlastní inspirovaný pracovní zkušeností z ostatních vzdělávacích zařízení.

Metody a formy práce jsou přizpůsobovány věku dětí, jejich schopnostem a zájmu.

Opíráme se zejména o prožitkové a kooperativní učení hrou, situační učení, spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby. Vhodně střídáme spontánní i řízené aktivity v poměru, který odpovídá potřebám předškolního dítěte. Využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme zvědavost s potřebou objevovat. Vzdělávací program je určen pro heterogenní věkové složení dětí, nejčastěji pro děti od 3 do 6 let, i pro děti s odkladem školní docházky.

6 Vzdělávací obsah

Východiskem naší práce jsou integrované bloky, které jsou souběžné s celým rokem a ročními obdobími. Tyto bloky se svým obsahem vzájemně doplňují a prolínají. Jsou rozdělené do tematických celků, které můžeme kdykoliv různě spojit a kombinovat.

Vzdělávací oblasti

1. Biologické	Dítě a jeho tělo
2. Psychické	Dítě a jeho psychika
3. Interpersonální	Dítě a ten druhý
4. Sociálně – kulturní	Dítě a společnost
5. Environmentální	Dítě a svět

Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování základům klíčových kompetencí, které jsou základem pro postupné budování **klíčových kompetencí**.

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnostní a občanské

Ekonomické podmínky

Mzdové prostředky jsou kryty dotací za státního rozpočtu. Provozní náklady zajišťuje zřizovatel dle rozpočtu na kalendářní rok. Úplata za předškolní vzdělávání a výchovu (školné), je stanoveno a upravuje ho směrnice o úplatě.

Organizace vzdělávání

Kapacita MŠ ve Valech je 25 dětí, jedná se tedy o jednotřídní školu s celodenním provozem.

Obvyklý denní program je dostatečně flexibilní zařazujeme doplňkové programy.

Spolupracujeme na akcích a MŠ ve Veselí, Navštívujeme Dusíkovo divadlo v Čáslavi, účastníme se společně aktivit souvisejících s dopravním vzděláváním, taktéž podporou péče o vlastní tělo, seznamujeme se s nutností pečovat o zvíře pomocí vzdělávacích programů. Pečujeme společně o zeleň, kdy děti samy mají na starosti „zelený koutek“

Do školy jsou děti přijímány na základě vypracovaných kritérií, která jsou závazná. (viz. Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ)

Zásady naší práce s dětmi

Nejzásadnější činností dítěte je HRA. Uplatňujeme individuální přístup k dětem. Respektujeme specifika předškolního vzdělávání.

7. Evaluační systém

probíhá především ústní formou, v případě potřeby písemně.

1. naplňování cílů programu :

- **předmět evaluace** – průběžné vyhodnocování naplňování stanovených cílů, během a po ukončení realizace vzdělávací činnosti
- **technika evaluace** – konzultace pedagogů

- **časový plán** – denně
- odpovědnost – pedagogičtí pracovníci

2. Kvalita podmínek vzdělávání :

a) věcné podmínky

- **předmět evaluace**
  - – vyhodnocování souladu prostor MŠ s potřebami dětí a příslušnými předpisy
  - vybavení, pomůcky, výzdoba vlatními výtvary dětí
  - udržba a vybavení MŠ, zahrady
  - dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů
- **technika evaluace**
  - – pravidelné kontroly odpovědných osob
  - konzultace pedagogických pracovníku na základě pozorování
  - diskuse s rodiči, rozhovory s rodič, řízené rozhovory s rodiči, vyplnění dotazníku
  - kontroly odpovídajícího orgánu
- **časová plán**
  - dle zákonem (vyhláškou) stanovené lhůty
  - pravidelně během každodenních činností, dotazník rodičům – 1x ročně
- **odpovědnost**
  - ředitel školy, osoby s oprávněním vykonávat odborné kontroly

b) životospráva

- **předmět evaluace**

- kvalita stravování a jeho vyváženost, dodržování hygienických norem a předpisů
- pitný režim dne, délka pobytu venku, respektování individuální potřeby spánku a odpočinku, příklad pedagoga
- **technika evaluace**
- kontrola jídelního lístku, konzultace s vedoucí školního stravování
- **časový plán**
- kontrola pracovníkem krajské hygienické stanice - 1x ročně
- každodenní kontrola
- **odpovědnost**
- osoba s oprávněním vykonávat odbornou kontrolu – ředitel školy

c) psychosociální podmínky

- **předmět evaluace**
- spokojenost, pocit bezpečí, příznivé klima pro děti i dospělé
- možnost postupné adaptace nově příchozích, respektování potřeb nově příchozích dětí
- dodržování nezbytných pravidel
- **technika evaluace**
- konzultace pedagogů
- **časový plán**
- při každodenních činnostech
- **odpovědnost**
- ředitel školy, učitel, provozní zaměstnanci

d) organizace

- **předmět evaluace**
- organizační zajištění chodu MŠ
- denní řád, zařazování pohybových aktivit, plánování a realizace činností odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám dětí, vytváření vhodných podmínek, vyváženost spontánních i organizovaných činností, podmínky pro individuální frontální, skupinové činnosti a jejich vyváženost
- **technika devaluace**
- konzultace pedagogů, rozhovory s rodiči
- **časový plán**
- průběžně během každodenních činností
- dle potřeby – rozhovory s rodiči
- **odpovědnost** ředitel školy

e) řízení MŠ

- **předmět evaluace**
- vymezení pravomocí, vedení zaměstnanců, jejich motivace, vzájemné vztahy a spolupráce,
- spolupráce se zřizovatelem a dalšími institucemi
- **technika evaluace**
- hodnotící list učitelky, sešity provozních zaměstnanců
- konzultace se zřizovatelem
- **časový plán**
- na konci školního roku, v průběhu roku, dle potřeby
- **odpovědnost**
- ředitel školy a zřizovatel

f) personální podmínky

- **předmět evaluace**
- odpovídají kvalifikace, sebevzdělávání
- profesionální přístup, vzájemná spolupráce mezi zaměstnanci i směrem k rodičům
- **technika evaluace**
- pozorování
- konzultace pedagogů
- hospitace ředitelky
- **časový plán**
- při každodenních činnostech
- dle potřeby a plánu pedagogických porad
- **odpovědnost**
- ředitel školy
- učitel, nepedagogičtí pracovníci, rodiče

g) spoluúčast rodičů

-předmět evaluace

-vztah pedagogů a rodičů

-respektování požadavků rodičů ze strany pedagogů, možnost rodičů účastnit se společných -- - aktivit, informování rodičů o dění v MŠ

-o dítěti využívání konzultací

-podpora rodinné výchovy ve škole

- **technika evaluace**
- konzultace pedagogů, rozhovory s rodiči
- **časový plán**
- při každodenních setkání s rodiči
- **odpovědnost**
- ředitel, učitel, zákonný zástupci

Vzdělávací nabídka ŠVP

I.blok: **Vítej mezi námi , kamaráde!!**

- Já, MŠ a moji kamarádi
- Já a celá moje rodina
- Adaptace v MŠ, prostory , režim, pravidla, značky, bezpečné chování

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování ...)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, podílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem s prostředí, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu

II. blok: **Moje planeta- tady žiji i já.**

- Počasí, voda, koloběh v přírodě
- Pravěk, dinosauři, světadíly, mořská hlubina
- Den Země
- Vliv člověka na životní prostředí

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňují pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti ...)
- vytváření povědomí o existenci ostatní kultur a národností
- poznání jiných kultur
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou s neživnou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

EVVO – UVĚDOMOVÁNÍ SI A POCHOPENÍ

Počasi

Cíl: -zobecnit, že lidé a zvířata sdílejí společně životní prostředí musí čelit spojeným životním úkazům

Metody: - hry založené na představivosti dětí – „bouře, vánice, vichřice ...“

Odpady

Cíl: - určit a posoudit , jak může znečištění odpadky ohrozit život v přírodě

Metoda:

- hledání způsobů, jak můžeme odstranit toto nebezpečí
- třídění odpadů přímo v MŠ – papír, sklo, plasty
- uspořádat v MŠ sběr papíru, pomerančové kůry, bylin – znát důvod
- sběr odpadků v okolí MŠ, v lese – hodnotit a třídit

EVVO – SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Umění dívat se

Cíl:

- popisování viditelné změny v životním prostředí
- pochopit důležitost pozorného sledování životního prostředí
- naučit se být dobrými pozorovateli, být si vědomi toho, co nás obklopuje

Metody:

- pozorování známého životního prostředí (les), vyprávění o tom co si děti zapamatovaly
- hry na procvičování paměti : nedívej se a popiš svého kamaráda, co chybí na stole, ve třídě ....
- Vnímat svět zrakem, hmatem, sluchem a čichem

Ztrácející se přirozené prostředí

Cíl: - uvědomit si některé negativní důsledky rozvoje člověk na přírodní prostředí – kácení stromů, zastavění velkých ploch ...

Metody: - volné vyprávění s dětmi na téma : „kde bydlí zvířátka z vykáceného lesa, kam zmizeli živočichové z místa kde teď stojí dům a co rostliny ...“

EVVO ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Opatrné hry

Cíl: - postupně si uvědomovat, které činnosti pomáhají nebo škodí přírodnímu prostředí

Metody:

- hledání činností, které jsou pro přírodu prospěšné – vysazování stromků v lese, plánování před stavbou domů
- vymýšlení her s příznivým vlivem na okolní přírodu
- uvědomování si, které hry poškozují přírodu – poškozování rostlin, plašení zvířat, olamování kůry stromů, větví ...
- pečovat o zeleň na školní zahradě a nejbližším okolí MŠ

Voda

Cíl:

- uvědomit si význam vody a její spotřebu
- umět šetřit vodou

Metody:

- průběžně děti vést k šetření s vodou při mytí, splachování

- voda – základní životní potřeba – dodržování pitného režimu dětí v MŠ – význam pro zdraví

Čím zaplatí příroda za náš oběd?

Cíl: - znát původ některých potravin

Metody:

- hry „co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny
- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina ....

Otoč vypínačem pro přírodu

Cíl: - uvědomit si význam šetření elektrickou energií

Metody:

- „zbytečně nesvítit“ – velmi zjednodušenou formou vysvětlovat dětem, že i plýtvání může mít negativní vliv na přírodu a životní prostředí

Všude žijí živočichové

Cíl:

- poznat, že lidé a zvířata sdílejí spolu životní prostředí
- poznat, že zvířata jsou přítomna všude na zeměkouli

- uvědomit si, že lidé nemají výlučné práva na využívání životního prostředí
- uvědomit si, že život v přírodě může být všude kolem nás, i když jej právě nevidíme ani neslyšíme

Metody:

- pozorování a popisování života zvířat – na obrázcích, ve svém okolí
- práce s časopisy, knihami, encyklopediemi – život v přírodě ze všech koutů planety
- vymýšlet názvy neznámých cizokrajných zvířat na obrázcích

Základní životní potřeby

Cíl:

- srovnávání podobností a rozdílů základních životních potřeb u rostlin, zvířat a člověka
- určování základních životních potřeb, které jsou společné pro člověka a zvířata

1. voda
2. útulek
3. prostor
4. potrava
5. sluneční světlo
6. vzduch

Metody:

- vyprávění, pozorování posuzování životních potřeb
- řešení problémových situací: „Co by se stalo, kdyby ...“

Všichni potřebují domov

Cíl: - uvědomit si, že člověk a zvířata mají stejnou potřebu mít domov

Metody:

- srovnávání podobností a odlišností nad obrázky přírody
- výtvarné zachycení obrázku domova, srovnávání potřeb lidí s potřebami živočichů
- vytvoření útulku zvířete pomocí materiálu nalezených v přírodě
- hledání v přírodě „zvířecích domů“ – nevyrušovat zvířata a nepoškozovat příbytky
- určování materiálu a technik, které jsou používány při stavbě útulku

Stopy

Cíl: - rozpoznat a určit stopy běžných zvířat

Metody:

- ukazovat dětem skutečné stopy zvířat
- vyrábění sádrových odlitků stop zvířat

Zrození nového života

Cíl: - uvědomit si důležitost nejenom přírody, ale líhnutí narozených mláďat

Metody:

Pozorování:

- samičky málo jasné – ochrana při hnízdění
- samečkové – výrazné – upoutání pozornosti, rituály při páření

Vyprávění na základě pozorování a zážitků (z vycházek, z rodiny ....)

EVVO – ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Inspirativní hodnota přírody

Cíl: - uvědomovat si, že život v přírodě je velkou inspirací pro umění – hudba, výtvarné umění, tanec, poezie, próza, divadlo, pantomima, ...

Metody:

- seznamování s bajkami, příběhy a pohádkami se zvířecím hrdinou
- poznávání písniček, které mají vztah k životnímu prostředí
- vymýšlení hádanek, rýmů, říkadel ...
- výroba draků a jejich pouštění

EKOLOGICKÉ ZÁKONITOSTI

Grafy zvířat

Cíl: - poznávání a určování základních forem života – les, louka, rybník – přizpůsobit podmínkám okolí MŠ (les)

Metody:

- pozorování na vycházkách
- vyprávění nad obrázky
- vytváření skupin zvířat z různých biotopů

Hry v mlázi

Cíl:

- zobecnit, že všichni živočichové se přizpůsobují, aby přežili
- pochopení důležitostí přizpůsobení se zvířete

Metody:

- uvádět příklady přizpůsobení se zvířat :
  1. zajíc v zimě – bílá srst
  2. chameleon
  3. koloušek – skvrnitá srst – podobný lesní půdě
  4. přizpůsobení ptáků : pelikán – zobák z vakem – může držet ryby

datel – špičatý zobák – lámání a zkoušení kůry stromů

hledání zdroje potravy – hmyzu

sokol – zakřivený zobák – trhání potravy

jestřáb, orel – silné drápy – pevné uchopení potravy

kachna – plovací plány – chůze v blátě

5. zbarvení: samičky málo jasné – ochrana při hnízdění

samečkové – výrazné – upoutání pozornosti, rituály při páření

Manévry

Cíl: - pochopit vztah dravec X kořist, jeho význam pro růst populace divočiny

Metody:

- různé varianty hry na schovávanou, např. „dravec a kořist“

- poznávat zvířata, která jsou dravci a která kořistí – na obrázcích, v přírodě

Terárium

Cíl: - poznávat ochranné zbarvení – příklad přizpůsobení se zvířete

Metody:

- pozorování volně žijících zvířat a jejich techniky maskování
- přinést do třídy teratom z živočichem, který má ochranné zbarvení – luční kobylka, žížala, rosnička – pozorování – návrat do jeho přirozeného prostředí spolu s dětmi

ZOO

Cíl: - dokázat popsat problémy zvířete přemístěného z jeho přirozeného prostředí do zajetí

Metody:

- nad obrázky diskutovat o problémech, kterým musí čelit zvířata v zajetí
- výlet do ZOO – porovnávat prostředí v zajetí s jejich přirozeným prostředím
- vyprávění o zodpovědnosti lidí při uspokojování potřeb v zajetí

EVVO – SMĚRY, VÝCHODISKA A DŮSLEDKY

Příliš blízko dokonalému pohodlí

Cíl: - uvědomit si negativní důsledky přelidnění pro člověka a pro zvířata

Metody:

- děti experimentují s fyzickými vzdálenostmi, popisují své pocity, hodnotí úroveň pohodlí
- pozorování a vyprávění o tom jak se chovají zvířata, když se člověk nebo skupina lidí příliš přibližují – uletí, cení zuby, stočí se do klubíčka, syčí, vrčí, štěkají ...
- trénovat způsoby chování – předcházení negativním důsledkům

EVVO – LIDÉ, KULTURA A PŘÍRODA

První dojmy

Cíl:

- naučit se rozlišovat reakcemi na zvíře založenými na mýtu
- rozpoznat přínos zvířete, kterých se člověk většinou bojí

Metody:

- prohlížení obrázků a reakce dětí na ně – pavouk, netopýr, vlk, hadi
- vyprávění příběhů o něčí reakci na obávaná zvířata
- vysvětlit dětem, že i tato zvířata mají význam pro životní prostředí
- vyhledávání a prohlížení těchto zvířat na obrázcích v knihách, pohádkách, kreslených seriálech ....

Filmy o zvířatech

Cíl:

- rozlišovat reálné a nereálné zobrazení zvířat v kreslených filmech
- posuzovat správné a nesprávné chování, jako následek sledování kreslených filmů
- naučit děti správnému přístupu ke zvířatům

Metody:

- práce s knihami, časopisy, obrázkovými seriály
- sledování kreslených filmů, příběhů v televizi, povídání si o zhlédnutém

Medvědi

Jen počkej zajíci

O chytré kmotře lišce ...

Při plnění všech integrovaných bloků budeme využívat výtvarné (modelování, kreslení, malování...), pracovní (stříhání, trhání, lepení, konstruování ....), hudební (tanec, zpěv, doprovodné činnosti ....), tělesné (běh, skok, hod, lezení, házení, chytání ...), literární (četba,

poezie, próza, reprodukce, dramatizace....) činnosti a jimi se budeme snažit plnit stanovené cíle a dosáhnout kompetencí pro potřebný rozvoj našich dětí.

III. blok : **Každý den je důvod k radosti.**

- narozeniny, svátky dětí
- Čert a Mikuláš
- Advent, Vánoce, Tříkrálový čas
- Zápis do první třídy
- Velikonoce
- Čarodějnice
- Svátek matek
- Den dětí

- Výlety, loučení s MŠ

Dílčí cíle:

- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální a neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

vyjádření pozitivního vztahu intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- rozvoj schopností sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city pro ně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k lidem (v rodině, v MŠ ...)
- rozvoj interaktivních a komunikativních verbálních i neverbálních dovedností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

IV. blok : **Všichni jsme lidé**

- Lidské tělo, zdraví
- Každý z nás je jiný
- Vesnice X město
- Práce lidí, materiály, potraviny
- Dopravní výchova

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- vytváření zdravích životních návyků a postojů, jako základ zdravého životního stylu
- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládnání jeho změny
- vytváření podvědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- vytváření o povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

EVVO – HOSPODAŘENÍ A OCHRANA

Práce v divočině

Cíl: - pojmenovat a popsat některá povolání, která souvisejí s prací v divočině

Metody:

- vyprávění o zaměstnání lidí, rodičů, kde by chtěli jednou pracovat děti
- hledat povolání, která mají vztah k přírodě
- pantomimické vyjádření – hra „Na řemesla“
- sběr kaštanů a žaludů – odevzdání do lesovny – zdroj obživy pro zvířata v zimě

Lovec

Cíl:

- popsat své pocity týkající se lovu
- udělat si svůj úsudek o vhodnosti lovu

Metody:

- najít a seznámit děti s příběhem tematiky lovu
- seznámení s prací lesníka, oborníka

EVVO – ROZMANITOSTI HODNOT ŽIVOTA V PŘÍRODĚ

Ušijte si kabát

Cíl: - pochopit, že zdrojem pro získání materiálu pro šití oděvů v minulosti i současnosti jsou rostliny a živočichové

Metody : - vyrábění kabátů s použitím různých materiálů – len, vlna, kožešiny, kůže

EVVO – ODPOVĚDNÉ LIDSKÉ JEDNÁNÍ

Čím zaplatí příroda z náš oběd?

Cíl: - znát původ některých potravin

Metody:

- hry „co připravíme k obědu, ke svačině“ – jak se pěstují a vyrábí některé potraviny
- kreslení potravin k přípravě oběda, svačiny
- hodnocení potravin z hlediska zdravé výživy – ovoce, zelenina ....

SEXUÁLNÍ VÝCHOVA

- a) Znáám lidské tělo, umím vše správně pojmenovat, znám základní funkce
- b) Vím, v čem se liší chlapci a děvčata, ženy a muži
- c) Máme se rádi
- d) Vím, co je soukromí a stud
- e) Mé tělo patří jen mě
- f) Své tělo musím udržovat v čistotě a zdraví
- g) Moje tělo se bude měnit, porostu a jednou budu dospělé
- h) Vím, jak jsem se narodil
- ch) Smyslové vnímání

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROTIDROGOVÝ PROGRAM

V průběhu celého školního roku se zaměříme:

- využívat nových poznatků ze seminářů a školení ve výchovné práci
- rozšiřovat výchovu dětí v oblasti zdravého životního stylu, zaměřit se více na citovou a estetickou výchovu dětí
- nezapomínat na oblast prevence zneužívání dětí, v případě nutnosti okamžitě řešit s rodiči a příslušnými orgány
- více se věnovat úkolům z oblasti sexuální výchovy, přizpůsobit se věkovým a individuálním zvláštnostem, v plné výši využívat vhodné aktuální situace
- věnovat zvýšenou pozornost dětem se zdravotními a sociálními riziky a dětem handikepovaným
- formovat odmítavě postoje dětí k některým jevům a návykovým látkám
- učit děti zvládat konflikty a řešit problémy
- nabízet dětem pozitivní alternativy chování a jednání – v MŠ i v rodině

V. blok: Příroda je studna nekonečná

- Příroda kolem nás
- Stromy, keře
- Jaro – znaky, počasí, kytky, sluníčko
- Léto – znaky, louka, hmyz

- Podzim – znaky, na zahradě, ve volné přírodě, přírodniny, draci
- Zima – znaky, oblečení, zimní radovánky
- Zvířata – domácí (mláďata), na poli, v lese, u vody, v ZOO, ptáci

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace sluchového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně- logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, ve němž dítě žije
- vytváření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře, umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval
- pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

EVVO UVĚDOMOVÁNÍ SI S POCHOPENÍ

Co je divoké

Cíl:

- rozlišovat mezi domácími a divokými zvířaty
- poznat, že život v přírodě se vyskytuje v různých formách
- určit jednoduché základní životní potřeby člověka a zvířat – zobecnit, že jsou podobné

Metody:

- vyhledávání a posuzování obrázků divokých a domácích zvířat – tvoření koláží
- práce z obrázky zvířat – dávat je kam patří – na oblohu, do lesa, do vody
- napodobování domácích a divokých zvířat
- posuzování zvířat i jako vhodné nebo nevhodné zvířecí kamarády
- pozorování v přírodě, při vycházkách, v lese

Zářivé barvy

Cíl: - zobecnit, že v přírodě se vyskytuje široká paleta barev, forem a tvarů

Metody:

- vytváření barevných modelů zvířat
- pozorování na obrázcích i v přírodě
- zachytit např. výtvarně „barvy přírody“ – barvy rostlin, skal, půdy, zvířat .....

- posilovat osobní odpovědnost dětí za své zdraví, uvědomovat si nebezpečí poranění
- zdůrazňovat důležitost celkové atmosféry, jistoty, zázemí, pocity vzájemné důvěry a komunikace v rodině
- důležitost rovnoměrného zajištění všech potřeb dítěte (ne pouze materiálních) – v MŠ i v rodině
- posilování vztahů _dítě- dítě, dítě – rodiče, dítě – učitel

Spolu s dětmi budeme poznávat, získávat poznatky a učit se porozumět v tématech:

1. LIDSKÉ TĚLO, ZDRAVOVĚDA:

- učit se rozumět základním funkcím lidského těla a jeho potřebám, včetně rozlišování různých dotyků – mám rád sám sebe, nebudu ubližovat sobě ani jiným
- možné úrazy, odpovědnost dětí za své zdraví a zdraví jiných při různých akcích a činnostech
- osvojování správných návyků: hygiena, vyvážený biorytmus, zdravá výživa, dostatek pohybu, spánku, správné dýchání ...
- vytvářet povědomí, že nevhodným chování se zdraví může poškodit, naučit se říci „NE ! „, využívat budeme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy

2. DROGY A NÁVYKOVÉ LÁTKY:

- Nácvič nezbytného „NE“
- Programy divadel dle aktuální nabídky....

Využíváme : námětové a didaktické hry, hrací koutky, pohádky, příběhy, rozhovory nad obrázky, nacvič řešení situací ...

3. VÝCHOVA K OBRANNÝM NÁVIKŮM V PŘÍPADĚ OHROŽENÍ:

- vědět, že není dobré ochutnávat vše co roste v přírodě, co nám někdo nabídne

- umět si udržovat odstup od neznámých lidí, nejít do cizího auta, bytu, neotvírat nikomu cizímu dveře bytu
- učit se děti chovat v situacích, kde se prosazují názory silou, nadřazeností a ponižováním (šikana)
- vézt děti k tomu, aby věděly, že mohou bez následků v určitých kritických situacích porušit některá pravidla, jsou-li ohroženy cizím člověkem, zvířetem (křičet, uhodit, volat o pomoc)
- učit děti vyhodnocovat nestandardní situace (dobro- zlo, bezpečí- nebezpečí)

Využívat budeme: hry typu: „nikomu to neříkej a pojď, něco ti ukážu, něco ti dám, když ti nabízím, vezmi si a ochutnej .....“, práce s telefonem – přivolání lékaře, policie, námětové a didaktické hry, řešení problémových situací : „co by se stalo kdyby .....“?